

Årsrapport 2018

Anno Musea i Nord-Østerdalen

Mye spennende har skjedd i museumssektoren i Nord-Østerdalen i 2018, og vi arbeider med å bli enda bedre til å komme ut til befolkningen med vår formidling. Gjennom digitalisering og synliggjøring av våre samlinger har vi kommet et godt stykke på veg, og enda flere gode arrangementer har sett dagens lys i året som har gått.

Anno Musea i Nord-Østerdalen favner museer og besøkssteder i seks kommuner. Den sentrale enheten i Anno Musea i Nord-Østerdalen er Museums-senteret Ramsmoen på Tynset, der en finner kontorer, utstillingslokaler, arkiv og magasiner, hvor fagpersonale for bygninger, gjenstander, foto og arkiv betjener hele regionen med sin kunnskap. Ramsmoen har også et omfattende bibliotek, med tilknytt publikumsarbeidsplasser. Vi fungerer som veiledere innen kulturren overfor offentlig og privat sektor i regionen, og bistår med mye veiledning og lokalhistorisk kunnskap til hele regionen.

Forvaltning og formidling i fornyelsens tegn

Anno Musea i Nord-Østerdalen består av veldig mange bygdetun og anlegg med rundt 130 bygninger. Det sier seg selv at behovene er store både for restaurering og

Materialer. Til god restaurering trengs det kvalitetsmaterialer, som her blir fraktet med kvalitetskjøretøy til lagring, for senere bruk. Foto: Torgeir Rennemo.

mindre vedlikeholdsarbeider på alle disse byggene. Med få ressurser synes vi likevel at vi får utført mye arbeid med bygningene, og i 2018 har viktige restaureringsarbeider blitt gjort på blant annet Dølmo-tunets fjøs. Arbeidet ved Odden-tunet i Narjordet har fortsatt, og vi er svært glade for å ha fått på plass en renovering av det elektriske anlegget, samt et komplett opp-

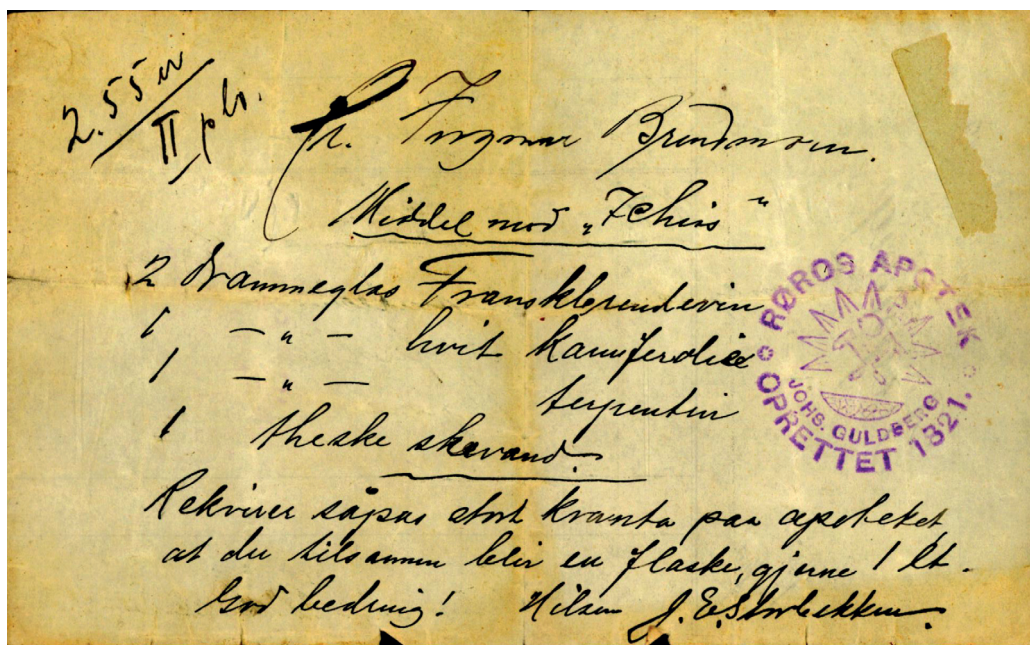
Digitaliseringsenheten. Gammelstua på Ramsmoen er omgjort til en digitaliseringsentral, hvor det skannes og registreres katalogkort og protokoller, samt bilder, arkiver og alt mulig annet. Foto: Torgeir Rennemo.

datert sikringsanlegg ved det meget spesielle tunet. Søknadsskriving har kommet i gang for et større prosjekt for å restaurere det som er igjen av den gamle låven der, samt å få rekonstruert delene som er borte. Ellers bistår vi våre underavdelinger med rådgiving og en god del forebyggende vedlikehold. Mye ressurser har for øvrig gått med til flytting av vårt eksterne lager til en langt bedre og sikrere lokasjon. Det er stort behov for lagring av en del store gjenstander midlertidig, samt materialer, utsyr og maskiner.

Digitalisering av fotografier og negativer gjøres kontinuerlig, og vi har også i 2018 mottatt verdifullt materiale som allerede er blitt påbegynt digitalisert. Vi merker stor pågang av virksomheter og

enkeltpersoner som vil benytte bilder fra våre samlinger, til bøker og publikasjoner, og ikke minst også til privat bruk. Her tilbyr vi både høyoppløselige filer og fysiske kopier av høy kvalitet.

Vi ser at Digitaliseringsenheten, som skiftet navn til Anno Digital i løpet av året, har tilført oss viktig kompetanse og muligheter til å synliggjøre våre samlinger; både fra Nord-Østerdalen og hele Anno Museums sitt nedslagsområde. Årbøkene for Nord-Østerdalen ble digitalisert tidlig på året, og alle artikler gjennom 36 år finnes nå via våre nettsider. Likeså har vi digitalisert og publisert 16 000 sider med spennende dokumenter, brev, protokoller og kuriosa fra våre arkiver. Disse finnes tilgjengelig på Arkivpor-

Resept. Et av mange kuriøse dokumenter fra arkivet, som nå er digitalisert og kan sees via Arkivportalen. Foto: Anno Digital.

Digitalisert. Arkivansvarlig Arild Alander studerer spennende dokumenter fra arkivet som nå er tilgjengelig for allmennheten på internett. Foto: Erland Vingelsgård. Tynsetingen.

talen, som også er lenket fra våre nettsider. Stadig flere oppdager at vi forvalter store deler av Nord-Østerdalens hukommelse i vårt arkivmagasin, og vi blir svært glade for protokoller og annet arkivmateriale fra regionens virksomheter, foreninger og enkeltpersoner.

Vi ønsker at våre nettsider skal være en felles portal for alle som interesserer seg for vår historie og våre samlinger, og derfor har vi lenket til Digitaltmuseum.no, hvor alle våre publiserte fotografier og gjenstander ligger. Artikler vil også kunne finnes der etter hvert. Nasjonalbibliotekets skannede bygdebøker for vår region finner en også ved å gå inn på våre nettsider. I jungelen av steder hvor en kan finne stoff og informasjon, har vi som mål å gjøre dette lettere for befolkningen i vår region, ved å samle alt på ett sted. Vi ser på dette som et avgjørende fundament for vår formidling til nye grupper av barn og unge, og ikke minst for den eldste delen av befolkningen som innehar stor digital kompetanse.

For å veilede og informere om hvilke digitale muligheter som finnes, har vi invitert oss rundt til pensjonistforeninger. Tilbakemeldingene er svært gode, og flere gir uttrykk for å ha oppdaget en helt ny verden med spennende dokumenter, bilder, bøker og artikler som en ikke visste fantes tilgjengelig på nett. Billedkvelder rundt omkring i regionen er stadig etterspurt, og mottas med stor takknemlighet. En ser at slike møter, både fysisk ute og via digitale plattformer, skaper en interaksjon mellom befolkningen og museet i form av at nye opplysninger og innspill også kommer museet til gode.

Formidling på ulike arenaer

Også i 2018 har det vært mange arrangementer i regi av Ramsmoen, og spesielt verdt å trekke fram er samarbeidet om en Eldrekafe i Stallen på Ramsmoen. En elevbedrift ved Nord-Østerdal VGS ønsket å starte en kafe i samarbeid med Musea i Nord-Østerdalen, og sammen har vi markedsført direkte overfor hele regionens pensjonister. Tiltaket har vært en stor suksess, og museet har også bidratt med formidlende innslag under kafeene.

Vi får mye god tilbakemelding på årboka vår, og den er en viktig plattform for kulturhistorisk formidling. Vi ønsker å utfordre stadig nye bidragsyttere til å skrive om enda flere tema, og da gjerne mer fra vår nære fortid. Vi gir gjerne plass til nye stemmer og nye tema.

Aktiviteten ved våre underanlegg er spesielt stor i sommerhalvåret, og flere tusen besøker Dølmotunet på Tolga og Museumsparken på Tynset ved henholdsvis Olsok og Landbrukets Dag. Videre er det ulike arrangementer ved Uppigard Streitlien, Husan-tunet, Tyllaldalen bygdetun, Oddentunet og Rendalen Bygdetun. Opplevelsen er at våre anlegg brukes mye i forskjellige sammenhenger og at folk har et positivt eierskap til det museet er satt til å forvalte. Vi setter stor pris på det fantastiske engasjementet som blir vist lokalt rundt omkring i hele regionen, og det samarbeides godt med både enkeltpersoner og lag og foreninger. Vi har flere spel som settes opp med jevne mellomrom, og våre anlegg er fine arenaer for denne formidlingen. Dette året har det vært Olsokspel i Tyllaldalen og Bull-spel i Rendalen, med stor suksess.

Vi vil også løfte frem Juleverkstedet vi hadde innunder jul, hvor et klassetrinn ved Tynset barneskole fikk boltre seg med

Eldrekafe. Samarbeidet mellom Anno Musea i Nord-Østerdalen og en elevbedrift ved Nord-Østerdal VGS har slått veldig godt an hos pensjonistene i regionen. Foto: Per Arne Tollefshagen.

lysstøping, papirbretting og med stofftrykk. Fine julegaver ble det, og vi får god tilbakemelding i vår samhandling med skolene på både praktiske opplegg og der vi direkte er inne med formidling av kulturhistorie. Vi startet for øvrig opp så smått et prosjekt i 2018, hvor vi skal komme tettere inn på skolene i regionen og kunne være en ressurs med tanke på kulturhistoriske opplegg og å lage en struktur for hva elevene bør få med seg gjennom skoleløpet.

Alltid i utvikling

Nordøsterdalsseminaret ble gjennomført for første gang høsten 2018, og dette er noe vi ønsker skal være et årlig arrange-

ment. I samarbeid med Stiftelsen Nordøsterdalsmuseet ønsker vi å samle interesserte fra hele regionen til et faglig seminar av høy kvalitet, på ulike steder i regionen med ulikt tema hvert år. Første tema ut var «Gruvetidas påvirkning på vår region». Godt oppmøte og god stemning lover godt for denne nyvinningen.

Etter å ha gjennomført prosjektets mål på ti måneder, har Anno Digital påtatt seg stadig flere oppgaver når det gjelder digitalisering, både internt i Anno og fra eksterne kunder. Arbeidet som er gjort her på Tynset har vakt interesse i museums-Norge, noe som blant annet har ført til flere besøk hit, og innlegg blant annet på den nasjonale ekultur-konferan-

Vinter. Maren Kværness Halberg og Ingrid Lundberg dro på turne i hele Nord-Østerdalen med bilder, tekster og sang i Jacob Breda Bulls ånd. Foto: Per Arne Tollefshagen.

sen. Det ble gjort vedtak om at Anno Digital blir en permanent del av museets virksomhet fra 2019, og organisatorisk vil virksomheten ligge under Anno Musea i Nord-Østerdalen. Over 40 personer har arbeidet her i løpet av Anno Digitals to-årige eksistens, og samarbeidet med arbeidsmarkedsbedriften Meskano og NAV er meget godt. Ved inngangen til et nytt år var det 4,6 stilling ansatt direkte i Anno. Det mest spennende fremover er å se hvordan vi integrerer Anno Digitals kompetanse og løsninger inn i vårt arbeid med forvaltning og formidling.

Mye spennende har skjedd gjennom året, og museumshverdagen preges av alt annet enn rutiner og kjedsomhet. Avdelingen har også arbeidet med mål og strategier gjennom året, og vi ønsker å bli relevant for enda flere ved blant annet økt

synlighet og at UT-tankegangen skal prege alt vårt arbeide, også når det gjelder forvaltningen. Det ansvaret vi er gitt som forvaltere forplikter oss også til å formidle.

Ansatte ved Anno Musea i Nord-Østerdalen per oktober 2019:

Torgeir Rennemo, Maren Kværness Halberg, Erik Tobias Taube, Helga Reidun Bergebakken Nettet, Per Arne Tollefshagen, Ole Cato Strømshoved, Audun Jøstensen Lutnæs, Kirsten Frønæs (permisjon), Geir Arne Mælan, Øystein Gjelten Bakken, Erland Johaug, Rannveig Fridtun Øyen, Arild Alander, Bersvend Salbu.

Lonåsstua. I det varme sommerværet var det godt å komme inn i den fantastiske Lonåsstua i Museumsparken på Tynset. Foto: Hedvig Rognerud.

Museumsparken. Elever fra Nord-Østerdal VGS fikk et rikholdig program i Museumsparken på Tynset. Foto: Torgeir Rennemo.

Juleverksted. Det myldret av barn på juleverkstedet på Ramsmoen, og alle fikk lage julegaver. Foto: Erland Johaug.

*Lysstøping. Under juleverkstedet fikk ungene prøve seg på lysstøping etter gammel metode.
Foto: Erland Johaug.*

Studietur. Alle ansatte ved Anno Musea i Nord-Østerdalen dro til Dalarna for å lære og bli inspirert. Foto: Tilfeldig forbipasserende svenske.